

Проф. др Благота Митрић

ОБАВЕЗА ПРОМЈЕНЕ УСТАВА РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ - Тезе за разматрање -

Осјећам потребу да изговорим неколико ријечи на задату тему овом еминентном скупу правних стручњака. Поента моје ријечи је дво-струка: 1) да изразим обавезу промјене Устава Републике Црне Горе, и 2) да изразим своје професионално чуђење на неке правне ставове везане за Уставну повељу државне заједнице Србија и Црна Гора.

Прво о овом другом.

Када се бавите правом 30 и више година на једном “високом ни-воу”, па када чујете јавне тврдње да није повреда Уставне повеље ако су министар спољних послова и министар одбране из исте државе чланице (!) - онда заборавите право.

Уставна повеља, међутим, у члану 35 став 3 прописује: кандидати за министра спољних послова и министра одбране су *из различитих држава чланица* (подвукао Б. М.), као и њихови замјеници.

Устав СРЈ је у сличним ситуацијама регулисао да предсједник Републике и предсједник Владе не могу бити из исте републике чланице - “по правилу”, што значи да је ранији Устав дозвољавао изузетак, који се у пракси користио. Међутим, Уставна повеља не дозвољава у том смислу никакав изузетак, тако да је Уставна повеља већ грдно пре-кршена од стране Скупштине државне заједнице “на свом првом ко-раку”. Шта ће бити даље, сасвим је извјесно, јер ни до дан-данас немамо изабран Суд државне заједнице, а требало је то урадити најкасније до 4. марта, тако да је овај период без Суда - период без комплетне уставности.

У оптицају је, такође, означање државне заједнице као *уније*, што је, опет, грубо кршење Уставне повеље, јер се ни у једној ријечи не помиње унија већ државна заједница Србија и Црна Гора, зато што је та творевина један субјекат међународног права, што унија не може бити.

А сада, о првом, о промјенама Устава.

Уставна повеља прописује у члану 65: “државе-чланице ће извршити измјену својих устава или донијети нове уставе ради усклађивања с Уставном повељом, у року од шест мјесеци, од дана усвајања Уставне повеље” - што значи до 4. августа.

Ако пођемо од чињенице да је Уставна повеља у сва три парламента усвојена натполовичном већином (иако је Устав СРЈ другачије прописивао - двије трећине), ако нови Устав Републике Србије заговара рјешења “блажа” од важећег устава, ако имамо на сцени *rebus sic stantibus*, ако промјена устава представља обавезу коју “диктира” Уставна повеља, као највиши правни акт, ако је фактицитет односа превазишао постојећу правну норму у Уставу Републике Црне Горе о двотрећинској већини, онда не видим разлог да се и промјене Устава РЦГ усвоје натполовичном већином, разумије се, послије измјене постојеће норме правно-техничким путем и средствима.

Поготово ако се има у виду да је у члану 51 Уставне повеље записано да “Уставна повеља, закони и надлежности Србије и Црне Горе и устави, закони и надлежности држава чланица морају бити усклађени”.

Ваљда уставу држава-чланица са Уставном повељом, а не Уставна повеља са уставима држава-чланица!!!

Промјене Устава РЦГ треба да буду “уподобљене” рјешењу из члана 60 Уставне повеље, који прописује “рок трајања” ове државне заједнице на три године, тако да промјене Устава РЦГ треба да буду на рок од три године, а онда, урадити нови Устав РЦГ уподобљен међународно-правном положају Црне Горе, као самосталне и суверене државе - разумије се, уколико њени грађани тако одлуче о својој држави на референдуму.